

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КІЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

в.о декана

Наталія МЕЛЬНИК

2025 р.

«29» 01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

2025 р.

«29» 01

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Анатомія та еволюція нервої системи»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма здобуття освіти	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. Контролю
Денна	2	105 / 3,5	17	34	-	54	1ДЗ – 2 с.	-	Диф.зал. 2 с.
Заочна	2,3	105 / 3,5	4	8	-	93	1К.р.–3 с.	-	Диф. зал. 3 с.

Індекс: НБ-8-053-1/23-2.1.12

Індекс: НБ-8-053-1з/23-2.1.12

Робоча програма дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи» розроблена на основі освітньо-професійних програм «Психологія», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ-8-053-1/24, №РБ-8-053-1/24 та №№ НБ-8-053-1з/24, №РБ-8-053-1з/24 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри авіаційної психології Олеся Олена ДОЛГОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № від 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми Марина ДДУХ

В.о. завідувача кафедри Лада ЯКОВИЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № від «10 » 10.12 2024 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРЄВА

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»	Шифр документа стор. 3 з 15	СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025
---	---------------------------------------	--------------------------------

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв’язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3. Тематичний план.....	8
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	9
2.5. Перелік питань для підготовки для підсумкової контрольної роботи.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	10

<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»</p>	<p>Шифр документа СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025</p>
	<p>стор. 4 з 15</p>

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 р. та № 249/од та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога й дозволить створити передумови для усвідомленого підходу до практичної роботи. Вона сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної та практичної діяльності майбутнього психолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є знайомство студентів з термінологічною базою та поняттями анатомії нервової системи, розкриття сучасних наукових методів вивчення будови різних відділів центральної нервової системи, їх розвитку в онтогенезі і філогенезі, розуміння особливостей функціонування центральної нервової системи у людини, формування наукових уявлень про механізми передачі інформації в межах нервової системи.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечити розуміння студентами будови і загальної характеристики окремих відділів центральної нервової системи, принципів передачі нервової інформації від одного функціонального рівня до іншого;

- надати знання щодо ролі структур мозку в регуляції вегетативних функцій, формування функціональних станів і поведінки людини;

- допомогти майбутнім психологам навчитися встановлювати зв'язки між окремими ділянками нервової системи і функціями, які вона виконує;

- володіти матеріалом, який стосується ролі окремих утворень нервової системи в реалізації психічних функцій людини, а також сприяння розвитку у студентів логічного мислення і формування системного підходу до вивчення проблеми.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

ПРН2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань в галузі психології та професійної діяльності, яка здійснюється в особливих умовах.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:

<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»</p>	<p>Шифр документа СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025</p>
	<p>стор. 5 з 15</p>

Інтегральні компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків в звичайних умовах.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: Даної дисципліні базується на знаннях таких дисциплін «Загальна психологія», «Основи біології та генетики людини» та є базою для вивчення таких дисциплін як «Психофізіологія», «Патопсихологія», «Клінічна психологія».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2-х навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Будова, функції та розвиток структур центральної нервової системи»

– навчального модуля № 2 «Особливості будови середнього та проміжного мозку. Функціональні стани організму», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Будова, функції та розвиток структур центральної нервової системи»

Інтегровані вимоги модуля 1:

розуміти біосоціальну сутність людини; знати складові та роль структур нервової системи у перебігу психічних процесів в різних типах організмів і на різних рівнях організації; володіти інформацією щодо основних етапів онтогенезу нервової системи людини і впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на неї; вміти встановлювати та аналізувати зв'язки між окремими системами організму людини для створення цілісного уявлення про нього; визначати роль спадкових і факторів середовища у виникненні тих чи інших змін в роботі центральної нервової системи та психіки; аналізувати процеси, володіти матеріалом, який стосується ролі окремих утворень нервової системи в реалізації психічних функцій людини.

Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»	Шифр документа СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025
	стор. 6 з 15

Модуль №1 «Будова, функції та розвиток структур центральної нервової системи».

Тема 1.1. Місце анатомії та еволюції нервової системи в системі підготовки психолога.

Предмет, методи та підходи до вивчення закономірностей будови і функціонування нервової системи. Історія становлення її як наукової дисципліни. Роль у формуванні фахової підготовки психолога.

Тема 1.2. Онтогенез нервової системи.

Етапи та особливості формування нервової системи в певні періоди індивідуального розвитку: пренатального і післянатального. Фактори, що впливають на розвиток нервової системи плода. Розвиток нервової системи після народження. Формування сприйняття та відчуття. Особливості нервової діяльності людей літнього віку

Тема 1.3. Філогенез нервової системи.

Етапи становлення та еволюція нервової системи у різних за рівнем організації тварин. Використання експериментальних досліджень на тваринах для розуміння механізмів роботи нервової системи.

Тема 1.4. Основні відділи нервової системи. Структурно-функціональна організація нервової системи.

Характеристика і класифікація основних функціональних елементів нервової тканини нейронів та нейроглії та місця взаємодії нейронів – синапсу. Роль нейромедіаторів в передачі інформації у нервовій системі. Роль нейромедіаторів в діяльності центральної нервової системи і регуляції різноманітних функцій організму. Класи нейромедіаторів за хімічною будовою, характером впливу на нервову систему. Принцип роботи нейромедіаторів в структурі синапсу. Опіоїдна система мозку. Нейромедіаторні системи головного мозку та їх значення у формуванні психічних процесів.

Тема 1.5. Будова спинного мозку людини.

Відділи та оболонки спинного мозку. Співвідношення білої та сірої речовини в ньому. Закон Белла-Мажанді про розподіл функцій між корінцями спинного мозку. Рефлекси спинного мозку. Основні провідні шляхи. Поняття спинального шоку і його відмінності у різних за організацією нервової системи тварин.

Тема 1.6. Особливості будови та функцій стовбурових відділів головного мозку – довгастого мозку та Варолієвого мосту.

Структурно-функціональна організація довгастого мозку. Довгастий мозок як периферійна ділянка головного мозку. Організація довгастого мозку: основні ядра, центри та провідні шляхи довгастого мозку. Роль довгастого мозку та Варолієвого мосту в регуляції життєво-важливих функцій в організмі.

Модуль №2 «Особливості будови середнього та проміжного мозку. Функціональні стани організму»

Інтегровані вимоги модуля 2:

Знати зовнішню та внутрішню будову довгастого мозку, його функції, роль провідних шляхів довгастого мозку, життєво важливі центри довгастого мозку,

Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»	Шифр документа стор. 7 з 15	СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025
---	---------------------------------------	--------------------------------

ретикулярну формaciю стовбура мозку, розумiти значення мосту як складової частини стовбура та заднього мозку, а також четвертого шлуночка, як порожнини стовбура мозку, визначати методи дослiдження функцiй мозочку: дослiдження рухiв, ходи, проведення спецiальних проб на визначення статичної та динамичної атаксiї, асинергiї, дослiдження постуральних рефлексiв, визначення м'язового тонусу та розумiти ознаки враження при патологiї мозочку, вадах ровитку, пошкодженнях, захворюваннях.

Тема 1.7. Будова, особливостi функцiонування та значення структур середнього та промiжного мозку

Межi середнього мозку та основнi утворення. Пiдкорковi центри зору i слуху. Червоне ядро i чорна субстанцiя середнього мозку, iх зв'язок з дофамiновою нейромедiаторною системою. Пiрамiдна та екстрапiрамiдна система управлiння рухами. Значення структур середнього мозку в механiзмах виникнення хвороби Паркiнсона.

Тема 1.8. Складовi промiжного мозку.

Таламус – зоровiй горб, колектор всiх видiв чутливостi. Гiпоталамус – вищий вегетативний центр. Гiпофiз – головна ендокринна залоза органiзму. Епiталамус та метаталамус – структури, якi аналiзують слухову, зорову та нюхову iнформацiю.

Тема 1.9. Анатомiчна характеристика i розвиток пiвкуль головного мозку людини

Структура кiнцевого великого мозку: пiвкулi, спайки мозку, бiла i сiра речовина, пiдкорковi (базальнi) ядра, бiчнi шлуночки, нюховий мозок. Компоненти кожної пiвкулi. Особливi формування поверхнi пiвкуль – борозни та звивини. Частки пiвкулi. Кора головного мозку, iї цитоархiектонiка i пошарова будова. Розташування нервових центрiв в корi. Сучасний стан проблеми локалiзацiї функцiй в корi.

Тема 1.10. Активуючи системи головного мозку – ретикулярна формацiя та лiмбiчна система.

Розташування ретикулярної формацiї i її функцiї в регуляцiї дiяльностi нервової системи. Дослiди Мегун i Моруццi по визначення функцiй ретикулярної формацiї. Основнi складовi лiмбiчної системи: склепiння, гiпокамп, мигдалина, блiда перетинка, мамiлярнi тiла. Роль цих структур в регуляцiї емоцiй, мотивацiї, пам'ятi та iнших психiчних процесiв. Взаємнi впливи на утворення промiжного i первiсного мозку, корi.

Тема 1.11. Роль автономної нервової системи в забезпеченнi функцiй органiзму.

Структура автономної нервової системи i її функцiї в органiзмi. Морфо-функцiональнi особливостi цiєї частини нервової системи. Центральнi та периферичнi вiддiли автономної нервової системи в органiзмi. Симпатична та парасимпатична частини. Особливостi регуляцiї функцiй цими ланками нервової системи.

Тема 1.12. Структури нервової системи, якi вiдповiдають за сприйняття iнформацiї.

Будова та принципи функцiонування тактильної та вестибулярної систем; органу зору, слуху, нюху. Значення цих систем у сприйняттi iнформацiї зовнiшнього свiту та формуваннi психiчних процесiв та станiв.

Тема 1.13. Саморегуляцiя функцiонального стану мозку.

Визначення функцiонального стану i його основних дев'яти рiвнiв: кома, глибокий сон, поверхневий сон, дрiмота, пробудження, спокiйна байдорiсть, активна байдорiсть, емоцiйне збудження, надмiрне збудження.

Тема 1.14. Системи мозку, які забезпечують пластичність нервових процесів.

Здатність мозку до зміни функціональних станів. Пластичність синапсів, пластичність нервової системи як основний адаптивний механізм тривалого активного здорового життя.

Тема 1.15. Проблеми підтримання здоров'я центральної нервової системи.

Типи захворювань центральної нервової системи. Значення спадкових факторів та середовища у їхньому виникненні. Профілактика захворювань та формування потреб у здоровому способі життя.

2.3. Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)									
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Модуль №1 «Будова, функції та розвиток структур центральної нервової системи»											
1.1	Місце анатомії та еволюції нервової системи в системі підготовки психолога.	8	2	2	4	11	-	-	11		
1.2	Онтогенез нервової системи.	6	2	2	2	9	1	-	8		
1.3	Філогенез нервової системи.	5	-	2	3	9	1	-	8		
1.4	Основні відділи нервової системи. Структурно-функціональна організація нервової системи	7	2	2	3	12	2	2	8		
1.5	Будова спинного мозку людини	6	-	2	4	9	-	-	9		
1.6	Особливості будови та функцій стовбурових відділів головного мозку – довгастого мозку та Варолієвого мосту.	8	2	2	4	10	-	2	8		
1.7.	Модульна робота 1	6	-	2	4	-	-	-	-		
Усього за модулем 1		46	8	14	24	60	4	4	52		
Модуль 2 «Особливості будови середнього та проміжного мозку. Функціональні стани організму»											
1.8	Будова, особливості функціонування та значення структур середнього та проміжного мозку.	6	2	2	2	3 семестр					
						3	-	-	3		
1.9	Складові проміжного мозку	6	2	2	2	5	-	2	3		
1.10	Ретикулярна формация	6	2	2	2	3	-	-	3		
1.11	Анатомічна характеристика і розвиток півкуль та кори головного мозку	6	2	2	2	3	-	-	3		
1.12	Роль автономної нервової системи в забезпеченні функцій організму.	5	1	2	2	3	-	-	3		
1.13	Структури нервової системи, які відповідають за сприйняття інформації.	4	-	2	2	3	-	-	3		

Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»	Шифр документа СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025 стор. 9 з 15
---	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.14	Саморегуляція функціонального стану мозку	4	-	2	2	4		1	3
1.15	Системи мозку, які забезпечують пластильність нервових процесів.	4	-	2	2	3		-	3
1.16	Проблеми підтримання здоров'я центральної нервової системи	4		2	2	3		-	3
1.17	Модульна контрольна робота №2	6	-	2	4	-	-	-	-
1.18	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-	-	8
	Підсумкова контрольна робота (ЗФН)					7		1	6
Усього за модулем №2		59	9	20	30	45	-	4	41
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54	105	4	8	93

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

2.4.1. Домашнє завдання.

Домашнє завдання виконується студентами у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленах порядку методичних рекомендацій, на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами та є складовою модуля №2. Мета домашнього завдання полягає у закріпленні та поглибленні теоретичних знань та вмінь, набутих студентом в процесі засвоєння всього навчального матеріалу курсу «Анатомія та еволюція нервової системи». Час, потрібний для виконання контрольної роботи, складає 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Контрольна (домашня) робота (ЗФН).

Контрольна робота виконується студентами у третьому семестрі, відповідно до затверджених в установленах порядку методичних рекомендацій, на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами. Мета контрольної роботи полягає у закріпленні та поглибленні теоретичних знань та вмінь, набутих студентом в процесі засвоєння всього навчального матеріалу курсу «Анатомія та еволюція нервової системи». Час, потрібний для виконання контрольної роботи, складає 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: тестові завдання, ситуаційні задачі, робота з атласами; групові дискусії при вивченні проблемних питань. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, самостійному вирішенні задач.

<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025</p>
<p>стор. 10 з 15</p>		

3.2. Базова література

3.2.1. Анатомія людини: підручник у 3-х томах. /А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін, А.І. Парахін, О.І. Ковальчук – Вінниця: Нова Книга, 2020. Т. 1, вид.8 – 455 с.

3.2.2. Анатомія людини з основами морфології : навч. пос. для самостійної роботи / Тетяна Куцеріб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. - Львів : ЛДУФК, 2019.- 84 с.

3.2.3. Куцеріб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб.- практикум / Тетяна Куцеріб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. - Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2020. - 252 с.

3.2.4. . Маруненко І. М. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: Навчальний посібник. Медицина. Здоров'я / І.М.Маруненко, ЦУЛ, 2022. -184с.

3.2.5. Неттер Ф. Г. Атлас анатомії людини = Atlas of Human Anatomy : пер. 7-го англ. вид. : двомов. вид. / Ф. Г. Неттер. - Київ : Медицина, 2020. - 621 с.

3.2.6. Нормальна анатомія людини: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія». За загальною редакцією Голець В. О. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. - 133 с.

Допоміжна

3.2.7. Анатомія людини (контроль за самостійною підготовкою до практичних занять) / За В.Г.Черкасов, І.В.Дзвевульська, О.І.Ковальчук // Видання 10-е. Київ, 2019. – 199 с

3.2.8. Матешук-Вацеба Л. Р. Нормальна анатомія: навчально-методичний посібник. Львівський національний медичний ун-т ім. Данила Галицького. 2-ге вид. Львів: Наукове товариство ім. Шевченка: Вінниця: Нова Книга. 2019. 432 с..

3.2.9. Неведомська Є. О. Анатомія людини і спортивна морфологія: навч. посіб. для практичних і самостійних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2019. – 77 с.

3.2.10 Федонюк Я. І., Дубінін С. І., Федонюк Л. Я., Котляренко Л. Т. Медична біологія, анатомія, фізіологія та патологія людини. – Львів: «Новий світ-2000», 2020. – 880 С.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

- 3.3.1. <https://anatom.in.ua>
- 3.3.2. <https://aclandanatomy.com>
- 3.3.3. <https://meduniver.com>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
2, 3 семестр					
Модуль №1 «Будова, функції та розвиток структур центральної нервової системи»			Модуль 2 «Особливості будови середнього та проміжного мозку. Функціональні стани організму»		
Вичерпне розкриття питання на практичному занятті (5 б.)	15	10	Вичерпне розкриття питання на практичному занятті (5 б.)	15	10
Виконання додаткових завдань на практичних заняттях (5 б. x 2)	10	10	Виконання та захист домашнього завдання	10	-
Експрес-контроль (10 б.)	10	-	Експрес-контроль (10 б.)	10	20
		-	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	21 бал	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	21 бал	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
	-	-	Виконання підсумкової контрольної роботи	-	30
Усього за модулем №1	50	20	Усього за модулем №2	50	80
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи»	Шифр документа СМЯ КАІ РП 12.01.11-01-2025
	стор. 12 з 15

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом- лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ zmіни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення zmіни	Дата введення zmіни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Ануль- ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 1

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовільняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)